

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos CLXIII. — Izdan in razposlan 8. dne oktobra 1916.

Vsebina: (Št. 342—344.) 342. Ukaz o ustanovitvi vojne gospodarske zveze industrije za krompirjev skrob. — 343. Ukaz o zahtevanju in izročitvi konopnih vrvic (motvozov) za vojne namene. — 344. Ukaz, s katerim se prepoveduje narejati gorčico iz gorčičnih semen, iz katerih se ni iztisnilo olje.

342.

Ukaz trgovinskega ministra v porazumu z udeleženi ministri z dne 6. oktobra 1916. l.

o ustanovitvi vojne gospodarske zveze industrije
za krompirjev skrob.

Na podstavi cesarskega ukaza z dne 10. oktobra 1914. l. (drž. zak. št. 274) se ukazuje tako:

Pripadniki zveze.

§ 1.

Vsa obrtna in kmetijska podjetja, ki se bavijo z izdelovanjem mokrega in suhega krompirjevega skroba in izdelkov krompirjevega skroba, kakor moke, sirupa, cukra krompirjevega skroba, dekstrina i. dr., se za čas, dokler velja ta ukaz, združujejo v vojno gospodarsko zvezo industrije za krompirjev skrob s sedežem na Dunaju.

Podjetja, ki izdelujejo izdelke sušenja krompirja, ne spadajo pod določila tega ukaza.

Podjetja, pri katerih obsega izdelovanje krompirjevega skroba in izdelkov krompirjevega skroba le del vsega obrata, so gledé tega dela obrata pripadniki zveze.

Za podjetja, ki se ustanové, dokler velja ta ukaz, se prične pripadnost k zvezi z dnem pričetka opravila.

O pripadnosti k zvezi odloča v dvomnih primerih trgovinski minister, zaslišavši zvezno vodstvo (§ 10), po svobodnem preudarku.

§ 2.

Namen in delokrog zveze.

Naloge zveze so:

1. Sodelovati pri preskrbovanju industrije za krompirjev skrob, ki je urejeno z ministrstvenim ukazom z dne 4. avgusta 1916. l. (drž. zak. št. 244) ali se uredi z ukazi, ki se izdadó v bodoče, s krompirjem, potrebnim za izdelovanje krompirjevega skroba in izdelkov krompirjevega skroba (odstavek 1, § 1), ter pri porazdeljevanju za izdelovanje krompirjevega skroba in izdelkov krompirjevega skroba določenega krompirja na posamezne obrate udov zveze, in sicer po doličnih ukazilih (§ 13).

2. Oskrbovati industrijo za krompirjev skrob s pomožnimi snovmi, ki se porabljajo ob izdelovanju krompirjevega skroba, ako sklene zvezni zbor na to se nanašajoč sklep (§ 8, odstavek 4).

3. Uravnovati izdelovanje in razpečavanje krompirjevega skroba in izdelkov krompirjevega

skroba po obstoječih vladnih odredbah, oziroma ukazilih, ali takih, ki se še izdadó.

4. Sodelovati pri reševanju vseh vprašanj, ki se tičejo industrije za krompirjev skrob, zlasti pri naredbah, da se uravna in pospeši izdelovanje, pri naredbah na polju socijalne skrbi in pri vprašanjih, ki se pokažejo ob prehodu v mirovno gospodarstvo, s tem, da podaja primerne predloge in mnenja, končno izvrševati na to se nanašajoče odredbe, kolikor jih izroči trgovinski minister zvezi.

§ 3.

Pravno svojstvo zveze.

Zveza je juristična oseba. Na zunaj jo zastopa predsednik zveznega vodstva (§ 10) ali njegov namestnik.

§ 4.

Dolžnosti zveznih pripadnikov.

Zvezni pripadniki imajo razen posebnih obveznosti, ki so jim naložene s tem ukazom, zlasti dolžnost pospeševati, kolikor mogoče, namene zveze in opuščati vse, kar je pripravno oteževati ali ovirati njih izpolnjevanje.

§ 5.

Opravnino leto.

Prvo opravilno leto zveze se začne z dnevom, katerega dobi moč ta ukaz, in se konča 30. dne septembra 1917. l. Nadaljnja opravilna leta se pričenjajo 1. dne oktobra vsakega leta in trajajo do 30. dne septembra prihodnjega leta.

§ 6.

Organi zveze.

Organi zveze so:

- a) zvezni zbor,
- b) zvezno vodstvo.

§ 7.

Zvezni zbor.

Zvezni zbor je sestavljen iz 13 do 17 udov, ki jih imenuje trgovinski minister izmed zastopnikov zvezi pripadajočih podjetij.

§ 8.

Delokrog zveznega zbora.

Zveznemu zboru je naloženo:

1. Določati višino prispevkov, ki jih morajo zvezni pripadniki plačevati v zalaganje stroškov poslovanja (§ 19);

2. preskusiti in odobriti obračun, ki ga mora predložiti zvezno vodstvo;

3. ustanavljati določene učine, ob katerih sme zvezno vodstvo ali razsodišče naložiti kazni zaradi nereda, ter določati izmero teh kazni zaradi nereda; pri tem se pa pri učinih, ki se odkažejo zveznemu vodstvu v kaznovanje, ne sme seči čez kazenski postavek 2000 K, v drugih primerih ne čez 20.000 K za posamezni primer;

4. sklepati o preskrbovanju zveznih pripadnikov s pomožnimi snovmi, ki se porabljajo pri izdelovanju krompirjevega skroba;

5. sklepati o vseh predmetih, katere predloži zvezno vodstvo zveznemu zboru samostojno ali po naročilu enega izmed vladnih komisarjev.

Sklepi zveznega zbora so obvezni za zvezno vodstvo.

§ 9.

Opravilni red zveznega zbora.

Zvezni zbor sklicuje po potrebi predsednik zveznega vodstva, ako je zadržan, njegov namestnik.

Zvezni zbor je sklicati v 14 dneh, ako to zahteva eden izmed vladnih komisarjev ali ako to pismeno predlaga vsaj 5 udov zveznega zbora.

Zvezni zbor se sklicuje in vladni komisarji se vabijo pismeno vsaj 8 dni pred dnevom, določenim za zvezni zbor, z navedbo razpravnih predmetov.

Vsak ud zveznega zbora ima v zboru en glas. V zveznem zboru se glasuje z navadno večino. Ako so glasovi enako razdeljeni, je predlog odklonjen. Vladni komisarji ne glasujejo.

Zvezni zbor je sklepčen, ako so povabljeni vsi udje in vladni komisarji in ako je prišla na zbor vsaj polovica udov. Ako sklicani zvezni zbor

ni bil sklepčen, naj se skliče najdalje v 8 dneh nov zvezni zbor, ki je brez ozira na število navzočih sklepčen za vse razpravne predmete, ki so bili na dnevnem redu prvega ne sklepčnega zveznega zbora.

V zveznem zboru predseduje predsednik zveznega vodstva, ako je zadržan, njegov namestnik.

§ 10.

Zvezno vodstvo.

Zvezno vodstvo je sestavljeno iz 5 do 8 udov, ki jih imenuje trgovinski minister. Imenuje ude zveznega vodstva more trgovinski minister postaviti tudi po enega nadomestnika za vsakega uda zveznega vodstva; nadomestnik prevzame posle dotičnega uda, ako je zadržan.

Izmed udov zveznega vodstva postavi trgovinski minister predsednika in njegovega namestnika.

Vsi pripadniki zveznega vodstva opravljajo svoje posle kot častno službo.

Zvezno vodstvo vodi vsa zvezna opravila po določenih tega ukaza. Odloča v vseh vprašanjih, ki niso pridržana po tem ukazu (§ 8), da sklepa o njih zvezni zbor.

Zlasti je naloženo zveznemu vodstvu sestaviti obračun o vsi denarni upravi zveze in predložiti ga zveznemu zboru. Ta obračun se mora sestaviti ob koncu vsakega opravnega leta (§ 5) in ako se zveza razpusti (§ 2)5.

Končno je naloženo zveznemu vodstvu odločati o kakovosti in primernosti kakovosti krompirjevega skroba in izdelkov krompirjevega skroba, ki so jih posamezna zvezi pripadajoča podjetja izročila zvezi, ter o najmanjšem izdelku, ki ga naj doseže vsako podjetje.

§ 11.

Opravljeni red zveznega vodstva.

Neposrednje vodstvo opravi je po načelnih sklepih, ki jih je sklenilo zvezno vodstvo, naloženo predsedniku, ako je zadržan, njegovemu namestniku.

Zvezno vodstvo se po potrebi zbira na seje na Dunaju; sklicuje ga predsednik, ako je zadržan, njegov namestnik.

Udje zveznega vodstva ter vladni komisarji se morejo vabiti na seje pisмено ali brzojavno ali v posebno nujnih primerih telefonično.

Predsednik oziroma njegov namestnik je dolžen imeti v osmih dneh sejo zveznega vodstva, ako to zahteva eden izmed vladnih komisarjev ali vsaj dva uda zveznega vodstva z navdobo razlogov.

Zvezno vodstvo je sklepčno, ako so povabljeni vsi udje in vladni komisarji in ako so navzoči vsaj 3 udje zveznega vodstva, vstevši predsednika ali njegovega namestnika.

Zvezno vodstvo sklepa z navadno večino glasov. Ako so glasovi enako razdeljeni, se določi za sklep tisto mnenje, kateremu je pristopil predsednik.

Vladni komisarji ne glasujejo.

§ 12.

Posebne dolžnosti funkcionarjev in nameščencev zveze.

Vsi udje zveznega vodstva ter vsi nameščenci zveze si morajo pri svojem poslovanju prizadevati z najpopolnejšo nepristranostjo in največjo vestnostjo.

Vsi funkcionarji in nameščenci zveze so dolžni molčati na zunaj o vseh stvareh zveze, za katere zvedó v tej lastnosti in katerih izkoriščanje ali sporočanje na zunaj greši zoper namene vojne gospodarske zveze ali se tiče opravnih razmer pripadnikov zveze, in morajo to pisмено obljubiti.

Pri vodstvu opravi je dolžnost zveznega vodstva s primernimi uredbami poskrbeti za to, da se zabrani zlorabljanje ali sporočanje navedb o opravnih razmerah, ki dohajajo zveznemu vodstvu.

Pozivu, naj naznanijo navedbe, ki so jih pripadniki zveze podali zveznemu vodstvu, morajo ustreči uradniki in pomožne moči le tedaj, ako jih na to pozove eden izmed vladnih komisarjev ali ako je zvezno vodstvo storilo na to mereč sklep.

§ 13.

Sodelovanje zveze pri preskrbovanju s krompirjem.

Trgovinski minister določi v porazumu z udeleženi ministri, kako in koliko sodeluje zveza

pri preskrbovanju industrije za krompirjev skrob s krompirjem in pri njega razdeljevanju posameznim obrtnim in kmetijskim obratom v § 1, odstavek 1, ozamenjene vrste.

§ 14.

Uravnavna izdelovanja.

a) Dolžnost podelovanja zvezi pripadajočih podjetij.

Vsa zvezi pripadajoča podjetja so dolžna njim odkazani in od njih prevzeti krompir po ukazilih zveznega vodstva podelovati v svojih obratovališčih v krompirjev skrob oziroma izdelke krompirjevega skroba v trgovini običajne kakovosti (§ 10, zadnji odstavek). Kadar se dajejo ta ukazila, se je ozirati na dosednji način dela in na tehniške uredbe posameznih obratovališč. Zlasti se podjetja, ki so izdelovala doslej le vlažen krompirjev skrob, ne morejo siliti, da bi izdelovala suh krompirjev skrob in izdelke krompirjevega skroba.

Ako podjetje ne ustreza ukazilom zveznega vodstva, bodisi da ne podeluje predpisanih množin, bodisi da izdeluje kljub ponovnemu opominu blago v trgovini ne običajne kakovosti (§ 10, zadnji odstavek), ima zvezno vodstvo pravico krompir, ki je še v podjetju, ki nasprotuje ukazilom, prisilno odvzeti podjetju in ga prodati enemu ali več drugim podjetjem v podelovanje. Da se izvrši prisilno odvzete, se more zveza poslužiti sodelovanja političnih oblastev prve stopnje, v kojih uradnem področju leži krompir. Podjetje, kateremu se odvzame krompir, prejme zanj čisto nakupno ceno.

Isto pravico ima zvezno vodstvo, ako podjetje trajno in kljub ponovnemu opominu ne doseže najmanjšega izdelka, ki ga je ustanovilo zvezno vodstvo (§ 10, zadnji odstavek).

b) Razpolaganje z ne izrabljenimi najvišjimi množinami.

Ako podjetje ne prevzame popolne najvišje množine krompirja, ki se mu je odkazala za podelovanje v njegovem obratovališču, more zvezno vodstvo ukreniti, da se množine krompirja, ki se jih ni poslužilo podjetje, odkazejo in izročé enemu ali več drugim podjetjem.

c) Odredbe o podelovanju.

Zvezno vodstvo more odrediti, da se v obratovališču izdelani vlažni ali suhi krompirjev skrob podeluje dalje v drugem obratovališču.

§ 15.

Uravnavna razpečavanja.

- a) Zvezi pripadajoča podjetja morajo svoje izdelke brez izjeme dati na razpolaganje zvezi, ki oskrbuje prodajanje izdelkov (§ 2, točka 3).
- b) Zveza sprejema vsa vprašanja in naročbe na krompirjev skrob in izdelke krompirjevega skroba; pripadniki zveze ji morajo tudi predkazovati vse naročbe in vprašanja, ki jim dohajajo.
- c) V izvrševanje sprejeta naročila razdeli zveza posameznim podjetjem; pri tem se naj po možnosti ozira na enakomernost razpečavanja, na zemljepisno lego in izročilno potrebo posameznih naprav.
- d) Prodane izdelke razpošiljajo po odredbah zveze posamezna podjetja; račune izdaja zveza.
- e) Ako in kolikor se izdadó za prodajanje krompirjevega skroba in izdelkov krompirjevega skroba posebni oblastveni predpisi, je zveza vezana nanje, kadar prodaja.

§ 16.

Zaračun.

- a) Za vlažni kakor tudi za suhi krompirjev skrob in za vsak posamezni izdelek krompirjevega skroba, ki ga izdelajo pripadniki zveze ali nekateri izmed njih, ustanavlja zvezno vodstvo obdobjno in, dokler se ne ukrene drugače, prevzemno ceno od železniške postaje obratovališč.

Prevzemne cene, ki jih vsakočasno ustanavlja zvezno vodstvo, potrebujejo odobrenja trgovinskega ministra v porazumu z udeleženi ministri.

- b) Zveza plača vsakemu podjetju, ako se predložijo pošiljalni izkazi, za posamezne pošiljatve zneske, preračunjene na podstavi ustanovljenih prevzemnih cen (§ 15, lit. a). Zveza ima pravico odbiti od zneskov, ki jih je plačati po tem, vsakokrat varščino, ki jo obdobjno ustanavlja zvezno vodstvo v odstotkih teh zneskov. Ta varščina služi za zavarovanje plačila prispevkov k stroškom poslovanja zveze (§ 19), plačil, ki služijo,

da se izravnajo prevzemne cene (lit. e), prispevkov k izgubam, ker se terjatve ne dadó izterjati (§ 15, lit. c) in plačila kazni zaradi nereda (§ 22). Varščine je nalagati plodonosno in jih zaračunati s podjetjem po sklepu vsakega opravnega leta in odobrenju računskega sklepa zanj.

- c) Izgube iz neizterljivih terjatev mora plačevati vsako podjetje v razmerju svojih v dotičnem opravnem letu doseženih prodajnih izkupil k skupnim prodajnim izkupilom vseh podjetij.
- d) Za nadaljnje podelovanje vlažnega in suhega krompirjevega skroba (§ 14, lit. c) ustanavlja zvezno vodstvo določne mezdne postavke obdobjno in dokler se ne ukrene drugače.
- e) Na koncu vsakega opravnega leta je izravnati posameznim podjetjem za njihove izdelke plačane prevzemne cene tako, da dobé vsa podjetja za težno enoto izdelkov enake kakovosti, ki so jih razpečali v teku opravnega leta, enake prevzemne cene, postavljeno na železniško postajo njihovih obratovališč. Izravnava je izvesti ločeno za vsako izmed prevzemnih cen, ustanovljenih za posamezne izdelke.

Določiti natančnejše pogoje izravnave cen je naloženo zveznemu vodstvu.

- f) Ali in v koliko morajo vsa zvezi pripadajoča podjetja odškodovati zvezi pripadajoča podjetja, ki brez svoje krivde niso ali niso docela podelala sirovin, ki jim jih je odkazalo zvezno vodstvo v podelovanje, ali ki niso ali niso docela razpečala svojih izdelkov, in v katerem razmerju mora prispevati vsako posamezno podjetje k tem odškodninam, določi zvezno vodstvo. Za sklepe in odredbe, ki se tičejo tega predmeta, je treba odobrenja trgovinskega ministra.

§ 17.

Izkazna dolžnost.

Vsak ud zveze je dolžen izkazovati na poziv zveznemu vodstvu:

1. množino podelane sirovine,
2. množino narejenih izdelkov,
3. množino izdelkov, ki so se razposlali,
4. zalogo narejenih izdelkov,
5. stanje zalog sirovin.

Natančnejša določila o času in načinu izkazovanja ukrene zvezno vodstvo.

Zvezno vodstvo ima pravico, da preskusi pravilnost teh izkazov po kontrolnih organih, ki jih postavi; tem organom morajo posamezna podjetja dati na razpolaganje vse zahtevane pripomočke, da se nedvomno ugotovi stvarni položaj. Ako se branijo, mora politično oblastvo I. stopnje na prošnjo zveznega vodstva prisilno izvršiti zahtevano ugotovitev.

§ 18.

Prevozna potrdila.

Železniška ali parnoplovstvena podjetja smejo sprejemati pošiljatve krompirjevega skroba in izdelkov krompirjevega skroba v prevoz le tedaj, ako je voznim listinam za vsako pošiljatev priloženo prevozno potrdilo, ki ga je izdala vojna gospodarska zveza po priloženem obrazcu.

Pošiljatev, ki so ob času, ko dobi ta ukaz moč, že izročene prevoznemu zavodu, se ne tičejo ta določila.

Za pošiljatve vojaške uprave ter za pošiljatve iz carinskega inozemstva, iz Ogrskega in iz Bosne in Hercegovine ni treba takih prevoznih potrdil. Javna prevozna podjetja pa so dolžna vsako pošiljatev krompirjevega skroba ali izdelkov krompirjevega skroba, oddano v kraju izven Avstrije, hkratu, ko po predpisu obvestijo adresata, po namembni postaji naznaniti vojni gospodarski zvezi in navesti oddajno postajo, adresata in težo pošiljatve.

§ 19.

Stroški poslovanja.

Za zalaganje stroškov, ki nastajajo iz izvrševanja nalog, odkazanih vojni gospodarski zvezi s tem ukazom, mora vsako zvezi pripadajoče podjetje plačati zvezi od vsake krone prevzemnih izkupil, ki jih je izkupilo, znesek, čigar višino določi zvezni zbor za vsako opravilno leto naprej. Ako se s temi prispevki stroški poslovanja opravnega leta ne morejo popolnoma poravnati, ima zvezno vodstvo pravico nezaloženi ostanek stroškov nabaviti z razmerno porazdelitvijo na zvezi pripadajoča podjetja.

Zaostali prispevki se morejo izterjati po politični izvršbi.

§ 20.

Državno nadzorstvo.

Zveza je pod državnim nadzorstvom, ki ga izvršujejo vladni komisarji, ki jih je imenoval trgovinski minister v porazumu z udeleženi ministri.

Vladne komisarje je vabiti na vse razprave in seje zveznih organov, pravico imajo vsakčas povzeti besedo in staviti predloge, o katerih se mora sklepati.

Nadalje imajo pravico odložiti izvršitev sklepov in odredb zveznih organov za toliko časa, da odloči trgovinski minister.

Vladni komisarji imajo tudi pravico vpogledovati v vse knjige, zapiske in opravilne spise vojne gospodarske zveze in zahtevati vsa pojasnila, ki se jim zdé potrebna.

Končno ima vsak izmed vladnih komisarjev pravico zahtevati, da se predmet, ki ga označi, predloži zveznemu zboru, da o njem sklepa, četudi predmet ne spada v delokrog zveznega zbora (§ 8).

§ 21.

Državno odobrenje.

Odobrenja trgovinskega ministra potrebujejo nastopni sklepi in odredbe, ki se tičejo:

- a) višine prispevkov k stroškom vojne gospodarske zveze (§ 19);
- b) ustanavljanja prevzemnih cen (§ 16, lit. a);
- c) odškodovanja podjetij po § 16, lit. f;
- d) ustanovitve tistih določnih učinkov, za katere lahko nalaga zvezno vodstvo ali razsodišče kazni zaradi nereda, in določitve višine teh kazni.

§ 22.

Kazni zaradi nereda.

Zvezno vodstvo more zaradi dejanj ali opustitev pripadnikov zveze, ki nasprotujejo tistim predpisom in odredbam, ki jih je izdalo zvezno vodstvo, da se dosežejo nameni zveze po tem ukazu, nalagati kazni zaradi nereda, ako učin na podstavi sklepa zveznega zbora (§ 8, točka 3), ki ga je odobril trgovinski minister, kaznuje zvezno vodstvo.

Ako je zvezno vodstvo naložilo kazen zaradi nereda, se more razsodišče (§ 23) prositi za odločbo, ne da bi priziv imel odloživo moč.

Kazenski zneski se izterjavajo na prošnjo zveznega vodstva s politično izvršbo in dohajajo občekoristnemu namenu, ki ga določi trgovinski minister na predlog zveznega vodstva.

§ 23.

Razsodišče.

Za odločbo v vseh sporih med pripadniki zveze v stvareh zveze, nadalje v tistih primerih, v katerih smatrajo pripadniki zveze, da so prikrajšani v svojih pravicah z odločbo ali odredbo, ki jo je ukrenilo zvezno vodstvo ali zvezni zbor, se ustanavlja zvezno razsodišče.

Odločbe in odredbe zveznega zbora oziroma zveznega vodstva, ki jih je odobril trgovinski minister (§ 21), se ne morejo izpodbijati na razsodišču.

Dejanja ali opustitve, ki merijo zoper tiste odredbe ali predpise, ki jih je izdalo zvezno vodstvo po tem ukazu, mora zvezno vodstvo, ako nima samo po § 22 pravice naložiti kazen zaradi nereda, naznaniti razsodišču, ki naj razsodi, ali je naložiti kazen zaradi nereda.

Razsodišče odloča nadalje o prizivu, ki so ga pripadniki zveze vložili zoper kazni zaradi nereda, ki jih je naložilo zvezno vodstvo.

Ako je za določene učine izmera kazni ustanovljena s sklepom zveznega zbora, ki ga je odobril trgovinski minister, je razsodišče vezano nanjo, kadar odmerja kazen. V vseh drugih primerih je izmera kazni prepuščena svobodnemu preudarku razsodišča; toda kazen zaradi nereda v vsakem posameznem primeru ne more presežati zneska 20.000 kron.

Razsodišče je sestavljeno iz sodniškega funkcionarja, ki ga postavi trgovinski minister v porazumu s pravosodnim ministrom, za predsednika in iz štirih udov ali njihovih nadomestnikov, ki jih imenuje trgovinski minister. Udje in nadomestniki opravljajo svoje posle kakor častno službo. Pripadati ne smejo zveznemu vodstvu.

Vse odločbe razsodišča so končnoveljavne. Postopanje pred razsodiščem se ravna po določilih četrtega oddelka VI. dela civilnega pravnega reda, kolikor se iz predpisov tega ukaza ne pokaže kaj drugega.

Predsednik razsodišča more, uporablja za postopanje na rednem sodišču veljajoče predpise, povabiti priče in izvedence in te osebe ter stranke zaslišati pod prisego. Kazenski zneski se izterjavajo na prošnjo zveznega vodstva s politično izvršbo in dohajajo obče koristnemu namenu, ki ga določi trgovinski minister na predlog zveznega vodstva.

§ 24.

Kazni po političnih oblastvih.

Prestopke tega ukaza kaznujejo politična oblastva prve stopnje z denarnimi kaznimi do 5000 kron ali po svojem preudarku z zaporom do 6 mesecev, ako dejanje ne spada pod strožje kazensko določilo.

§ 25.

Razpust zveze.

Zveza se razpusti, zaslišavši zvezno vodstvo, z odredbo trgovinskega ministra, ki odloči, zaslišavši zvezno vodstvo, tudi o porabi morebitnega upravnega prebitka.

§ 26.

Neveljavnost sklepov.

Pravna opravila, ki grešé zoper določila § 15, nimajo moči.

Isto velja za kupne in dobavne pogodbe zveznih podjetij o krompirjevem skrobu in izdelkih krompirjevega skroba vsake vrste, sklenjene pred pričetkom veljavnosti tega ukaza, in pogodbe o delovanju sirovega krompirja v krompirjev skrob in izdelke krompirjevega skroba, kolikor te pogodbe niso že izpolnjene, preden dobi ta ukaz moč.

Zahteve odškodnine zaradi neizpolnjene pogodbe, ki so nastale pred pričetkom veljavnosti tega ukaza, ostanejo neizpremenjene, toda kupec ne more zahtevati izpolnitve, temveč le odškodnino.

§ 27.

Veljavnost.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Hkratu izgubi moč ukaz z dne 1. oktobra 1915. l. (drž. zak. št. 295) o ustanovitvi najvišjih cen za (suh) krompirjev skrob in moko krompirjevega skroba.

Hochenburger s. r.   **Forster** s. r.

Zenker s. r.   **Leth** s. r.

Spitzmüller s. r.   **Handel** s. r.

Prevozno potrdilo

za krompirjev skrob in izdelke krompirjevega skroba.

Pošiljačevo ime .....

v ..... ima pravico poslati

..... kg ..... (oznamenilo blaga),

in sicer v času od ..... do .....

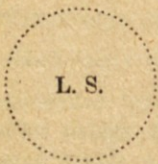
od (ime pošiljalne postaje) .....

v (ime namembne postaje) .....

po (železnici ali parniku) na naslov (prejemnikovo ime in stanovališče) .....

.....

Na Dunaju, dne ..... 1916. l.

Vojna gospodarska zveza industrije za
krompirjev skrob.

To potrdilo je trpežno priložiti vozni listini.
Da je potrdilo pridejano, je zaznamovati v vozni listini.
Potrdilo naj odvzame namembna postaja.

343.**Ukaz ministrstva za deželno bran
v porazumu z udeleženi mi mini-
strstvi in v soglasju s c. in
kr. vojnim ministrstvom z dne
7. oktobra 1916. l.**

o zahtevanju in izročitvi konopnih vrvic (mo-
tvozov) za vojne namene.

Na podstavi §§ 24 in 27 zakona z dne 26. decembra 1912. l. (drž. zak. št. 236) o vojnih dajatvah in opravah in cesarskega ukaza z dne 10. oktobra 1914. l. (drž. zak. št. 274) se zaukazuje:

§ 1.

Vsi posestniki in hranilci konopnih vrvic (motvozov) debelih 1 do 2 mm — izvzemši zasebna gospodarstva — so dolžni svoje zaloge, kolikor presegajo težo 1 kg, izročiti najdalje do 21. dne oktobra 1916. l. po predpisu § 2.

Obrtniki, ki podelujejo konopne vrvice v svojem obratu za izdelovanje drugih reči, smejo pridržati polovico svojih zalog.

V posebnega ozira vrednih primerih more trgovinsko ministrstvo na osnovano prošnjo, ki jo je vložiti neposrednje v tem ministrstvu, dovoliti oprostitev od izročitve.

Gledé zalog države ali državnih zavodov se pridržujejo posebne odredbe.

§ 2.

Množine, ki jih je izročiti po § 1, je izročiti na pristojnem občinskem predstojništvu.

Občinsko predstojništvo mora narediti se-znamek, v katerega je vpisovati imena in natančne naslove izročnikov, izročene množine po teži in pripadajoče odškodninske zneske. Vsakemu izročniku je izročiti potrdilo, v katerem je navedena teža.

Ako gre v posameznem primeru za množine čez 25 kg, se morejo vposlati naravnost po § 3 pristojnemu vojaškemu oblastvu, izročnik pa mora

v tem primeru takoj naznaniti občinskemu predstojništvu, da je odposlal.

§ 3.

Občinskim predstojništvom izročene zaloge je po ukazilih političnih okrajnih oblastev odposlati pristojnemu c. in kr. vojaškemu poveljstvu in priložiti prepis v § 2 omenjenega seznamka. Za občine, ki so v področju vojaškega poveljstva dunajskega, se določa za mesto izročitve c. in kr. zaloga montur na Dunaju-Kaiser-Ebersdorf.

Primerno izkazane stroške za omot in prevoz povrne vojaška uprava občinam, oziroma izročnikom, ki pridejo po § 2, tretji odstavek, morda v pošte.

§ 4.

Odškodnina za konopne vrvice v § 1 omejene vrste se ustanavlja na podstavi določil ministrstvenega ukaza z dne 14. novembra 1914. l. (drž. zak. št. 326) k § 18:2, drugi odstavek, za izdelovalce z 8·5 K in za vse ostale z 9·5 K za kilogram.

Odškodninske zneske nakazuje intendantca pristojnega c. in kr. vojaškega poveljstva po poštnem hranilničnem uradu.

§ 5.

Občine so dolžne sodelovati v izvrševanju tega ukaza.

§ 6.

Kdor ne izpolni svoje izročilne dolžnosti, zatajuje posest zalog, ki jih je izročiti, drugače ravna proti predpisom tega ukaza ali na njegovi podstavi ukrenjenim oblastvenim zaukazom, tega kaznuje politično oblastvo I. stopnje z denarno kaznijo do K 5000 — ali zaporno kaznijo do šest mesecev, kolikor dejanje ne spada pod strožje kazensko določilo.

§ 7.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Georgi s. r.

344.**Ukaz trgovinskega ministra v po-
razumu z voditeljem ministrstva
za notranje stvari z dne 7. okto-
bra 1916. l.,**

s katerim se prepoveduje narejati gorčico iz gorčičnih semen, iz katerih se ni iztisnilo olje.

Na podstavi cesarskega ukaza z dne 10. oktobra 1914. l. (drž. zak. št. 274) se ukazuje tako:

§ 1.

Prepovedano je narejati gorčico (namizno, užitno, vinsko, kremško, očetno gorčico itd.) iz gorčičnih semen vsake vrste, iz katerih se ni poprej hidravlično iztisnilo olje tako, da zaostanek, ki ostane od stiskanja (gorčični oljčni kravajci) nima več nego 12% mastnega olja.

§ 2.

Iz gorčičnih semen dobljeno olje je kupno prepustiti Avstrijskemu središču za olje in mast d. dr., na Dunaju, I., Seitzergasse 1. Prezemno ceno določi vsakočasno vojna zveza industrije za olje in mast z odobrenjem trgovinskega ministra. (§§ 2 in 14 ministrstvenega ukaza z dne 8. aprila 1916. l. [drž. zak. št. 94].)

§ 3.

Izdelovalci gorčice so dolžni svoje zaloge gorčičnih semen, ter vsakočasno novo pridobljene množine nemudoma naznaniti Avstrijskemu središču za olje in mast d. dr.

Nadalje so dolžni, kolikor ne dobivajo gorčičnega olja, kakor ustreza predpisu § 1, v svojem lastnem obratu, svoje zaloge gorčičnih semen izročiti Avstrijskemu središču za olje in mast d. dr., da se iztisne olje; središče more zahtevati primerno plačilo za stiskanje, ki ga ustanovi vojna zveza industrije za olje in mast z odobrenjem trgovinskega ministra. Zaostanke stiskanja (gorčične oljčne kravajce) mora Avstrijsko središče za olje in mast d. dr. vrniti posestnikom.

§ 4.

Prestopke tega ukaza in vsako sodelovanje ob preprečenju v njem obseženih dolžnosti kaznuje politično oblastvo na denarju do 5000 kron ali z zaporom do 6 mesecev.

§ 5.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Spitzmüller s. r.

Handel s. r.